

1

GROEP 6, 7 EN 8 DIGI-DOENER!

Slide 2, Luisteren

Als je het internet gebruikt laat je sporen achter. Je zoekopdrachten, kliks, likes, aankopen en locatie worden bewaard. Deze informatie noemen we data en is waardevol.

Vraag de klas: Welke sporen laten jullie achter? Waarom is deze informatie waardevol?

Geef een paar beurten.

Antwoord: Meestal is deze data waardevol omdat je met de kennis die uit de data te halen zit, gericht kunt adverteren. Iemand die fashion shoots liked op Insta, is vast geïnteresseerd in een advertentie voor een nieuwe online shop. Advertenties passen goed bij wat jij leuk vindt.

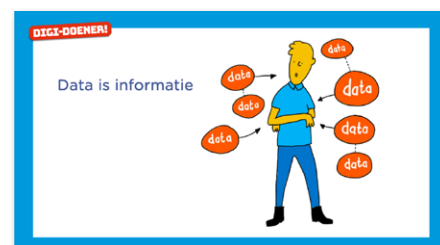
VERDIEPING

Slide 3, Praten met de klas

Deze data wordt vaak anoniem verzameld: je naam en adres worden niet opgeslagen. Niets aan de hand dus! Of wel?

Vraag de klas: Kun je anonieme gegevens herleiden tot personen? Geef een paar beurten.

Antwoord: Vaak is het niet meteen te herleiden. Hooguit kun je bedenken wat voor soort persoon iemand is. Stel, iemand koopt in een grote webshop boeken over het bos en wandelschoenen, dan heb je waarschijnlijk te maken met een natuurliefhebber.

Maar als je verschillende datasets combineert weet je ineens veel meer over iemand. Een dataset is zo'n verzameling informatie van bijvoorbeeld één website.

Als je de gegevens van de grote webshop combineert met -bijvoorbeeld- iemands locatiegegevens, weet je waar hij woont (daar is ie het meest), waar hij werkt of naar school gaat (daar is ie regelmatig) en waar hij naartoe gaat in het weekend (het bos). Dan weet je al bijna wie het is!

Vraag de klas: Welke anonieme gegevens over jou zijn genoeg om jou te kunnen vinden?

Geef een paar beurten.

Hulpvragen:

- Zoek jij wel eens naar iets specifiek op het internet? Bijvoorbeeld een hobby?
- Heb jij wel eens iets gekocht?
- Gebruik je weleens een routeplanner om ergens te komen?

Slide 4, Praten met de klas

Veel mensen vinden dat niet zo erg, ze hebben geen geheimen. Maar soms is het wel erg.

Een paar jaar geleden deed de Cambridge University onderzoek naar of het mogelijk is persoonlijkheidskenmerken te herleiden uit de dataset van Facebook. En ja: ze konden bijvoorbeeld heel goed voorspellen of iemand gay is, zelfs als die persoon er zelf

GROEP 6, 7 EN 8 DIGI-DOENER!

nooit iets over had gezegd.

Of iemands geloof inschatten, of hij/zij wel eens drugs gebruikt en wat iemands politieke voorkeur is.

(Bron: <https://www.bbc.com/news/technology-21699305>)

Vraag de klas: Welke soort gegevens kunnen beter geheim blijven?

Geef een paar beurten.

Voorbeelden: Je drugsgebruik als je graag bij de politie wilt werken, je politieke voorkeur in een land waar je niet vrij bent, homosexualiteit in een land waar dat niet is toegestaan.

Soms wil je dus wel geheimen hebben!

Slide 5, Praten met de klas

Dit zijn drie personen en twee datasets: likes en aankopen. Bespreek wat je ziet. Trek lijnen tussen de data, wat hoort bij elkaar? Kunnen jullie hier drie personen in zien?

DOEN

Slide 6, Praten met de klas

Kijk naar de tekeningen, praat met de klas over wie het zouden kunnen zijn. Wat weet je door te kijken? Laat de kinderen dingen noemen en bespreek dat.

Slide 7, Praten met de klas

Bekijk de personen, komt het overeen met wat jullie dachten?

Slide 8, Luisteren

Het spel lijkt op Cluedo. De leerlingen gaan in groepjes uitzoeken welk product het beste bij welke persoon past. Ze kopen datasets (de enveloppen), net zo lang tot ze weten welk product past bij de hoofdpersonen. Maar... de data is anoniem! De kinderen moeten de data dus zelf bij de hoofdpersonen leggen.

Vorbereiding:

- Verdeel de klas in groepjes. Deel de speelmaterialen uit
- Een van de kinderen (deze leerling speelt de rol van ondernemer) kiest een product kaart. Dit is het product dat aan één van de hoofdpersonen verkocht moet worden
- De kinderen leggen de hoofdpersonen kaarten naast elkaar neer
- De ondernemer mag 3x een dataset kopen.
- Spelverloop
- De ondernemer kiest zijn eerste dataset: hij kiest een envelop en maakt die open
- Samen kijken de leerlingen naar de data. Welk kaartje past bij welke hoofdpersoon?
- Ze leggen het erbij.

GROEP 6, 7 EN 8 DIGI-DOENER!

Weet de ondernemer nu al genoeg op het product te verkopen of wil hij nog een dataset?

Hij kan stoppen en kiezen aan wie hij het product verkoopt. Als hij het goed heeft wint hij.

Of hij speelt door:

- De ondernemer kiest zijn tweede dataset: hij kiest een envelop en maakt die open
- Samen kijken de leerlingen naar de data. Welk kaartje past bij welke hoofdpersoon?
- Ze leggen het erbij.

Weet de ondernemer nu al genoeg op het product te verkopen of wil hij nog een dataset?

Hij kan stoppen en kiezen aan wie hij het product verkoopt. Als hij het goed heeft wint hij.

Of hij speelt door:

- De ondernemer kiest zijn derde en laatste dataset: hij kiest een envelop en maakt die open
- Samen kijken de leerlingen naar de data. Welk kaartje past bij welke hoofdpersoon?
- Ze leggen het erbij.

Nu moet de ondernemer kiezen.

- Heeft hij het goed?
- En klopt de dataset?

Optioneel:

Het groepje bedenkt met elkaar een slogan en beeld om het product zo goed mogelijk aan te prijzen bij de hoofdpersoon die ze hebben gevonden.

Nu is een ander kind de ondernemer. Hij pakt een ander product en het spel begint weer. Etc.

De antwoorden:

- Juiste datasets en product (er zijn steeds 2 producten goed)
- Fashionisto / Insta: fashion herfst / aankopen: instax / zocht naar: mooi park / is hier geweest: stadspark, winkelstraat
- product: smoothies en boek (want hij houdt van hippe drankjes en maakt graag goede foto's, beker hoeft niet want hij koopt gewoon zijn drinken)
- Natuurmannetje / Insta: rondkruid / aankopen: camera / zocht naar: mooi park / is hier geweest: stadspark, het bos - product: beker en boek (want hij wil graag warme koffie als hij ver weg is en maakt graag goede foto's, smoothies kan niet want dat is niet in het bos)
- Leeuwijn / Insta: voetballen / aankopen: action cam / zocht naar: mooi park / is hier geweest: stadspark, buurtpark
- product: smoothies en beker (want ze houdt van een smoothie na het sporten en heeft graag koud drinken bij zich, boek hoeft niet want ze fotografeert niet)

GROEP 6, 7 EN 8 DIGI-DOENER!

Slide 9, Praten met de klas

Vraag de klas hoe het ging. Hoe moeilijk of makkelijk was het maken van de datasets?
En klopten de producten?

AFRONDING

Slide 10, Praten met de klas

Vertel: Jullie hebben geleerd dat informatie bij elkaar kan horen en dus niet altijd anoniem is.

Slide 11, Beroepenslide/arbeidsmarkt

Handig om te leren als je apps wilt gaan maken, of in de reclame of marketing wilt gaan werken.

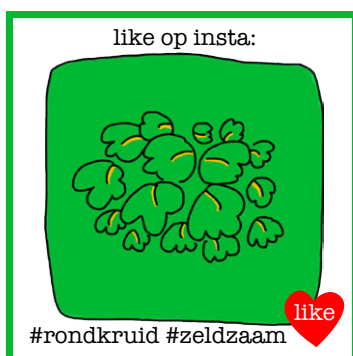
GROEP 6, 7 EN 8 DIGI-DOENER!

BIJLAGEN VOOR DE LEERKRACHT

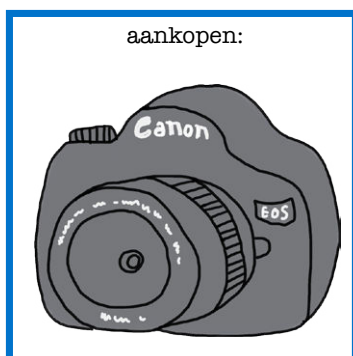
set:
de personen

set:
likes op insta

set:
aankopen

set:
zoekt naar...

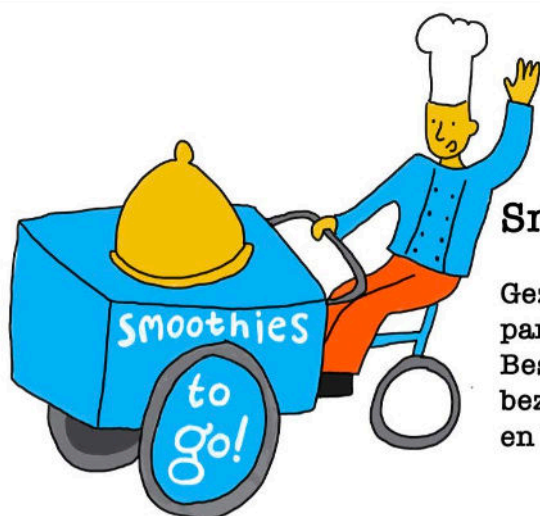

set:
is hier geweest

GROEP 6, 7 EN 8 DIGI-DOENER!

PRODUCTKAARTEN

Smoothies to go!

Gezonde energie in een park bij jou in de buurt. Bestel via de app, we bezorgen in stadsparken en buurtparken.

hot 'n cold

De beste thermosfles voor warme en koude dranken. Voor als je druk bezig bent, of ver weg van een cafe!

ZO! maak je: mooie foto's

Het beste boek voor fotograferen, wat je ook fotografeert.